

Zekâta Doğru Hesap

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِينَ﴾

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ (ر) قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: "دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ أَعْمَلُهُ، يُدْنِيَنِي مِنَ الْجَنَّةِ وَيُبَاعِدُنِي مِنَ النَّارِ" قَالَ: «تَعْبُدُ اللَّهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتَقِيْمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ وَتَصِلُ ذَا رَحِمِكَ»

Muhterem Müminler!

İslam'da farz ibadetlerin en büyüklerinden birisi de mali bir ibadet olan zekâttır. Zekât, hâli vakti müsait her Müslüman'ın yerine getirmesi farz olan bir kulluk vazifesidir. Kur'ân-ı Kerîm'de zekâtın farz bir ibadet olduğuna dair çok sayıda âyet-i kerîmeden bir tanesi şöyledir: **"Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve rükû edenlerle birlikte rükû edin."**¹ Ayrıca zekâtın, kişilerin kendileri tarafından ödenmesi yerine bir otorite tarafından toplanması ve dağıtılması hakkında da Cenâb-ı Hak şöyle buyurmaktadır: **"Onların mallarından, kendilerini temizleyeceğin, arıtip yücelteceğin bir sadaka al ve onlar için dua et; çünkü senin duan onlara huzur verir. Allah işitendir, bilendir."**² Ebû Eyyûb el-Ensârî (r.a.) anlatıyor: "Bir adam Peygamber ﷺ'e gelerek, 'İşlediğim zaman beni cennete yaklaştıracak ve cehennemden uzaklaştıracak bir amel söyler misin?' dedi. Resûl-ü Ekrem ﷺ, 'Allah'a ibadet eder, Ona hiçbir şeyi ortak koşmazsın. Namazı kılar, zekâtı verir ve akrabasını görüp gözetirsin!'³ buyurdu."

Aziz Kardeşlerim!

Zekât ibadetinin gereği gibi eda edilebilmesi için zekâta tabi olan malların hangileri olduğu ve bu mallardan ne nispette zekâtların verileceği konusu önemlidir. Bir hutbe içinde konunun detaylarına giremesek de bazı uyarılarda bulunmamız uygun olacaktır. Zekât, sahip olunan beş çeşit maldan verilir. Bunlar altın, gümüş ve paralar, maden ve defineler, ticaret malları, tarım ürünleri ve hayvanlardır. Altından 80 gram, gümüşten 560 gram ve üstü zenginliğe sahip olanlar zekât ödemekle mükellef olurlar. Altın, gümüş ve parada zekât nispeti kırkta bir, yüzde iki buçuktur.

Elinde 80 gram altını veya 560 gram gümüşü bulunan, ya da bunlara denk düşecek kadar parası olan birisi yüzde iki buçuk üzerinden zekâtını öder. Bu rakamların üzerinde bulunan meblağlar da yine aynı yüzdelik üzerinden hesaplanır ve zekâtları ödenir. Altın veya gümüşten yapılmış süs takımları, tablo, kap, kaşık, çatal ve benzeri aletler zekâta tabi mallardır. Meselâ altın ve gümüşten yapılmış bilezik, kolye, gerdanlık, bileklik, küpe gibi kadın süs eşyalarından da zekât ödenir. Ticaret malları da zekâta tabidir. Yıl sonu itibarıyla malların sayımı ve dökümü yapılır. Elde bulunan malların bedelleri belirlenir ve yüzde iki buçuk üzerinden zekâtları ödenir.

Muhterem Kardeşlerim!

Zekât mali bir ibadet olduğu ve her malın kendi özelliğine göre zekâtı ödeneceği için, zekât hesaplanmasının tam ve eksiksiz yapılması gerekir. Konu hem fıkıh hem de matematik ilmini ilgilendirdiği için, zekâta tabi mala sahip olan kardeşlerimizin, zekât ibadetlerini bilinçli bir şekilde yerine getirmeleri gerekir. Kendileri zekât hesabını yapabilecek güçte iseler, bunu şahsi olarak yapabilirler. Ancak böyle bir imkâna sahip olamayan kardeşlerimizin ince eleyip sık dokumaları kabilinden, konuyu hem fikhî hem de matematiksel olarak bilen birilerine danışıp bunu yapmaları gerekir. Son senelerde Genel Merkezimizin *Zekât ve Fitre Fonu*, zekâtların tam olarak hesaplanabilmesi için bir *Zekât Hesaplama Danışma Hattı* oluşturmuştur ve bölgelerde de zekât danışmanları vazifelendirmiştir. Sorusu olanlar işte bu hatta veya bölgelerdeki zekât danışmanlarına müracaat edebilir ve zekâtlarının hesabını yaptırabilir. Bu şekilde zekâtlarınızı tam olarak ödemiş olursunuz inşaallah.

Ayrıca fitrelerimizi şimdiden hazırlayıp vaktinde teslim etmeyi ihmal etmeyelim. Fitre, nisap miktarına sahip olan her hür Müslüman'a vaciptir. 10€'luk fitre meblağını, kişi kendisi için verdiği gibi çocukları için de verir. Mesela üç çocuğu olan bir aile toplam 50€ öder. Resul-i Ekrem ﷺ'in ifadesiyle fitre, oruç tutarken yapılan boş ameller ve söylenen boş sözlerden bir temizlenme fırsatıdır.⁴

Böylece, teşkilat olarak zekât ve fitrelerinizin hesabını doğru yaptıktan sonra Kur'ân-ı Kerîm'de zikredilen sekiz sınıflara ulaştırmak üzere zekât ve fitrelerinizi bizlere ulaştırmanızı bekliyor; şimdiden ibadetlerinizin Cenâb-ı Hak katında makbule olmasını niyaz ediyoruz. Rabbimiz, ramazân-ı şerîfi arınmamıza vesile kılsın. Amin.

¹ Bakara suresi, 2: 43, 110; Hac suresi, 22:78; Nûr suresi, 24:56; Mücâdele suresi, 58: 13; Müzzemmil suresi, 73:20.

² Tevbe suresi, 9: 103.

³ Buhârî, Sahih, Zekât 1, Edeb 10; Müslim, Sahih, İmân 12, 14.

⁴ Ebu Dâvûd, Zekat, 18, H.No: 1609